

Predmet C-517/23**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

10. kolovoza 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

13. srpnja 2023.

Tuženik i podnositelj revizije:

Apothekerkammer Nordrhein

Tužitelj i druga stranka u revizijskom postupku:

DocMorris NV

Predmet glavnog postupka

Tumačenje Direktive 2001/83/EZ u pogledu pitanja u kojem je opsegu oglašavanje lijekova koji se izdaju na liječnički recept iz ukupnog asortimana proizvoda ljekarne obuhvaćeno područjem primjene Direktive

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije na temelju članka 267. UFEU-a, osobito

Direktive 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu (SL 2001., L 311, str. 67.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 56., str. 27.), kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2022/642 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. travnja 2022. (u daljnjem tekstu: Direktiva 2001/83)

Prethodna pitanja

1. Je li oglašavanje kupnje lijekova koji se izdaju na liječnički recept iz ukupnog asortimana proizvoda ljekarne obuhvaćeno područjem primjene odredbi o oglašavanju lijekova sadržanih u Direktivi 2001/83 (glave VIII. i VIIIa, članci 86. do 100.)?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje:

je li u skladu s odredbama glave VIII., a osobito člankom 87. stavkom 3. Direktive 2001/83, tumačenje nacionalne odredbe (u ovom slučaju: članka 7. stavka 1. drugog dijela prve rečenice prvog dijela točke 2. podtočke (a) Heilmittelwerbegesetz (Zakon o oglašavanju u zdravstvenom sektoru, u daljnjem tekstu: HWG)) na način da se njome ljekarni koja prodaje na daljinu sa sjedištem u drugoj državi članici zabranjuje da ukupan asortiman lijekova koji se izdaju na liječnički recept oglašava s reklamnim darovima u obliku poklon-bonova u određenom novčanom iznosu ili određenom postotku popusta za sljedeću kupnju drugih proizvoda?

3. Nadalje, u slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje:

je li u skladu s odredbama glave VIII., a osobito člankom 87. stavkom 3. Direktive 2001/83, tumačenje nacionalne odredbe (u ovom slučaju: članka 7. stavka 1. drugog dijela prve rečenice prvog dijela točke 2. podtočke (a) HWG-a) na način da se njome ljekarni koja prodaje na daljinu sa sjedištem u drugoj državi članici dopušta da ukupan asortiman lijekova koji se izdaju na liječnički recept oglašava s reklamnim darovima u obliku sniženja cijena i plaćanja s izravnim učinkom?

Navedene odredbe prava Unije

UFEU, osobito članak 34.

Direktiva 2001/83, osobito glave VIII. i VIIIa (članci 86. do 100.), članak 87. stavak 3. i članak 88. stavak 1. točka (a)

Navedene odredbe nacionalnog prava

Gesetz über die Werbung auf dem Gebiete des Heilwesens (Heilmittelwerbegesetz) (Zakon o oglašavanju u zdravstvenom sektoru) (u daljnjem tekstu: HWG)

Zivilprozessordnung (Zakon o građanskom postupku, u daljnjem tekstu: ZPO)

Sažet prikaz činjenica i postupka

- 1 Tužitelj je nizozemska ljekarna koja prodaje na daljinu i poštanskom prodajom isporučuje lijekove koji se izdaju bez liječničkog recepta i lijekove koji se izdaju na liječnički recept krajnjim kupcima u Njemačkoj.
- 2 Tuženik je predstavnik ljekarnika za okrug Sjeverna Rajna.
- 3 Tužitelj je od 2012. oglašavao razne popuste u okviru kojih je kupcima prilikom kupnje lijekova koji se izdaju na liječnički recept obećavao pogodnost u obliku popusta na plaćanje u gotovini, poklon-bona za odbitak određenog iznosa prilikom kupnje nekog drugog lijeka, poklon-bona za hotel ili godišnje članarine u jednom automobilističkom klubu.
- 4 Tuženik smatra da se tim oblicima oglašavanja povređuju obvezne cijene lijekova koji se izdaju na liječnički recept koje su određene u okviru zakonodavstva o lijekovima, zbog čega je od 2013. do 2015., u dijelu koji je relevantan za revizijski postupak, ishodio pet rješenja o određivanju privremene mjere tužitelju radi prestanka oglašavanja koja se navode u nastavku i od kojih je svako pravilno izvršeno.
- 5 Tuženik je 8. svibnja 2013. (broj predmeta 84 O 90/13), 4. studenoga 2014. (broj predmeta 84 O 208/14) i 26. rujna 2013. (broj predmeta 84 O 220/13) od Landgerichta Köln (Zemaljski sud u Kölnu, Njemačka) protiv tužiteljeva oglašavanja ishodio rješenja o privremenoj mjeri. Svako od ta tri rješenja pravilno je izvršeno. Presudom od 22. ožujka 2017. odnosno 22. ožujka 2017. Landgericht Köln (Zemaljski sud u Kölnu) ukinuo je rješenja o privremenoj mjeri od 8. svibnja 2013. i od 4. studenoga 2014.
- 6 Tuženik je 5. studenoga 2013. od Landgerichta Köln (Zemaljski sud u Kölnu) (broj predmeta 84 O 256/13) protiv jednog tužiteljevog oglasa ishodio rješenje o privremenoj mjeri izvršeno 21. siječnja 2014., što je bio oglas koji je sadržavao sljedeće informacije

„Pošaljite svoj recept odmah! [...] Nažalost, ne možemo Vas poštediti odlaska do poštanskog sandučića. Međutim, kao naknadu za troškove putovanja autobusom i vlakom, novi kupci od nas će dobiti 10 eura koji će se odmah oduzeti od iznosa računa kada pošaljete recept”,

pri čemu se za narudžbu lijekova koji se izdaju na liječnički recept u iznosu od najmanje 50 eura obećavao popust. Landgericht Köln (Zemaljski sud u Kölnu) ukinuo je to rješenje o privremenoj mjeri presudom od 22. ožujka 2017.
- 7 Tuženik je 29. rujna 2015. od Landgerichta Köln (Zemaljski sud u Kölnu) (broj predmeta 81 O 82/15) protiv jednog tužiteljevog oglasa ishodio rješenje o privremenoj mjeri izvršeno 26. svibnja 2016., što je bio oglas koji je sadržavao sljedeće informacije

„Poklon-bon u vrijednosti od 5 eura za Vašu sljedeću narudžbu na temelju recepta”,

pri čemu bi se navedeni iznos odmah odbio od iznosa računa. Landgericht Köln (Zemaljski sud u Kölnu) ukinuo je to rješenje o privremenoj mjeri pravomoćnom presudom od 21. ožujka 2017.

- 8 Sva navedena rješenja ukinuta su zbog promijenjenih okolnosti s obzirom na presudu Suda Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud) od 19. listopada 2016., Deutsche Parkinson Vereinigung (C-148/15, ECLI:EU:C:2016:776).
- 9 U okviru izvršenja nekih od rješenja o privremenoj mjeri tužitelju su na tuženikov zahtjev izrečene visoke novčane kazne.
- 10 Tužitelj zahtijeva od tuženika naknadu štete jer su rješenja o privremenoj mjeri bila neopravdana od samog početka.
- 11 Zemaljski sud odbio je tužbu. U žalbenom postupku tužitelj je u biti zahtijevao da se tuženiku naloži da tužitelju, s jedne strane, plati naknadu štete u iznosu od najmanje 18 476 648,12 eura uvećanom za kamate i, s druge strane, da utvrdi tuženikovu obvezu naknade štete za eventualnu drugu štetu.
- 12 Tuženik u svojoj reviziji ostaje pri svojem zahtjevu da se tužba odbije u cijelosti.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 13 Stranka koja je ishodila rješenje o privremenoj mjeri koje je neopravdano od samog početka obvezna je u skladu s člankom 945. ZPO-a drugoj stranci nadoknaditi štetu koja joj je nastala njegovim izvršenjem.
- 14 Prilikom primjene njemačkog zakonodavstva o oglašavanju u zdravstvenom sektoru, u ovom slučaju članka 7. stavka 1. HWG-a, utvrđeno je da je nedopušteno tri od pet oblika oglašavanja koja su zabranjena rješenjima o privremenoj mjeri. To se odnosi na oblike oglašavanja koji su obuhvaćeni rješenjima o privremenoj mjeri od 8. svibnja 2013. (broj predmeta 84 O 90/13), od 26. rujna 2013. (broj predmeta 84 O 220/13) i od 4. studenoga 2014. (broj predmeta 84 O 208/14). Zbog tih triju rješenja ne može se ostvariti pravo na naknadu štete u skladu s člankom 945. ZPO-a.
- 15 Žalbeni sud pravilno je pretpostavio da se obvezne cijene lijekova ne smiju primjenjivati na štetu tužitelja jer, prema sudskoj praksi Suda, propisivanje ujednačenih cijena više pogađa tužitelja, odnosno ljekarnu sa sjedištem u drugoj državi članici, nego one u Saveznoj Republici Njemačkoj, što bi proizvodima podrijetlom iz drugih država članica moglo više ometati pristup tržištu nego nacionalnim proizvodima, tako da je riječ o povredi članka 34. UFEU-a (vidjeti presudu Suda od 19. listopada 2016., Deutsche Parkinson Vereinigung, C-148/15, EU:C:2016:776, t. 26. i 27.).

- 16 U skladu s člankom 7. stavkom 1. prvim dijelom prve rečenice HWG-a nije dopušteno nuditi, najaviti ili dati ili kao pripadnik stručnih krugova primiti pogodnosti i druge reklamne darove (robu ili usluge), osim ako je riječ o jednom od zakonski predviđenih iznimnih slučajeva iz članka 7. stavka 1. drugog dijela prve rečenice HWG-a. Prema tome, zabrana se ne odnosi, među ostalim, na predmete male vrijednosti i pogodnosti ili reklamne darove u određenom novčanom iznosu ili u novčanom iznosu koji se obračunava na određeni način. Međutim, pogodnosti ili drugi reklamni darovi za lijekove nisu dopušteni ni u jednom iznimnom slučaju ako se daju u suprotnosti s odredbama o cijenama koje su, među ostalim, na snazi na temelju Arzneimittelgesetzes (Zakon o lijekovima).
- 17 Premije i poklon-bonovi koje treba ocijeniti u predmetnom slučaju reklamni su darovi u smislu članka 7. stavka 1. prve rečenice HWG-a, a ne predmeti male vrijednosti. Osim toga, samo je djelomično riječ o pogodnostima ili reklamnim darovima koji se u smislu iznimke iz članka 7. stavka 1. drugog dijela prve rečenice prvog dijela točke 2. podtočke (a) HWG-a daju u određenom novčanom iznosu ili u novčanom iznosu koji se obračunava na određeni način i koji su stoga dopušteni.
- 18 Dopuštene su pogodnosti ili reklamni darovi na koje se odnose rješenja o privremenoj mjeri od 5. studenoga 2013. (broj predmeta 84 O 256/13) i od 29. rujna 2015. (broj predmeta 81 O 82/15).
- 19 Revizijom se bezuspješno osporava ocjena žalbenog suda da su oba navedena rješenja o privremenoj mjeri neopravdana od samog početka.
- 20 U oba slučaja riječ je o novčanim popustima dopuštenima u skladu s člankom 7. stavkom 1. drugim dijelom prve rečenice prvim dijelom točke 2. podtočkom (a) HWG-a kojima se izravno umanjuje iznos računa narudžbe. Točno je da se njima povređuje članak 7. stavak 1. drugi dio prve rečenice drugi dio točke 2. HWG-a jer se daju u suprotnosti s odredbama o cijenama koje se primjenjuju na temelju Zakona o lijekovima. Riječ je o lijekovima koji se izdaju na liječnički recept na koje se primjenjuju obvezne cijene. Davanjem novčanog popusta kojim se izravno umanjuje iznos računa narudžbe povređuju se obvezne cijene lijekova. Međutim, žalbeni sud pravilno je pretpostavio da se taj uvjet poštovanja obveznih cijena lijekova ne može primijeniti na tužitelja.
- 21 Uspjeh revizije ovisi o tumačenju prava Unije, u ovom slučaju Direktive 2001/83. Prilikom primjene članka 7. HWG-a u spornom slučaju postavljaju se pitanja o pravu Unije koja je potrebno pojasniti.
- 22 Odredbe HWG-a o oglašavanju lijekova u vezi s odredbama Direktive 2001/83 treba tumačiti u skladu s pravom Unije. Oglašavanje lijekova koje je obuhvaćeno područjem primjene te direktive u potpunosti je usklađeno (presuda Suda od 8. studenoga 2007., Gintec, C-374/05, EU:C:2007:654, t. 20. do 39.).

Prvo prethodno pitanje

- 23 Prvim prethodnim pitanjem treba pojasniti je li oglašavanje kupnje lijekova koji se izdaju na liječnički recept iz ukupnog asortimana proizvoda ljekarne koje je sporno u ovom slučaju obuhvaćeno područjem primjene odredbi o oglašavanju lijekova sadržanih u Direktivi 2001/83 (glave VIII. i VIIIa, članci 86. do 100.).
- 24 Oglašavanje koje se osporava u predmetnom slučaju odnosi se na kupnju neodređenih lijekova iz ukupnog asortimana proizvoda, dok se tuženikovi prigovori odnose na oglašavanje lijekova koji se izdaju na liječnički recept iz tog ukupnog asortimana.
- 25 Kao što je Sud najprije odlučio, glavom VIII. Direktive 2001/83, koja se odnosi na oglašavanje lijekova, uređuju se sadržaj reklamne poruke i načini oglašavanja određenih lijekova, ali ne i oglašavanje usluga prodaje lijekova na internetu ili oglašavanje ukupnog asortimana lijekova koji se izdaju na liječnički recept i prodaju u ljekarni o kojoj je riječ (presude Suda od 1. listopada 2020., A (Oglašavanje i prodaja lijekova na internetu), C- 649/18, EU:C:2020:764, t. 49. i 50. te od 15. srpnja 2021., DocMorris, C-190/20, EU:C:2021:609, t. 20. do 22.).
- 26 Sud sada smatra, neovisno o onome što je utvrđeno u točki 50. odnosno točki 20. navedenih presuda, da područje primjene odredaba Direktive 2001/83 nije ograničeno samo na oglašavanje određenih lijekova (presuda Suda od 22. prosinca 2022., EUROAPTIEKA, C-530/20, EU:C:2022:1014, t. 51.).
- 27 Iz tekstualnog, sustavnog i teleološkog tumačenja članka 86. stavka 1. Direktive 2001/83 proizlazi da pojam „oglašavanje lijekova”, u smislu te odredbe, obuhvaća svaki oblik izravnog obavješćivanja, pridobivanja ili poticanja, kojima je namjena promicanje propisivanja, izdavanja, prodaje i potrošnje nekog određenog lijeka ili neodređenih lijekova (presuda Suda od 22. prosinca 2022., EUROAPTIEKA, C-530/20, EU:C:2022:1014, t. 47.).
- 28 Moguće je da je oglašavanje kupnje lijekova koji se izdaju na liječnički recept samo oglašavanje usluga prodaje, koje prema sudskoj praksi Suda nije obuhvaćeno Direktivom 2001/83, a ne oglašavanje lijekova, jer se pacijent u slučaju takvog oglašavanja više ne može i ne treba odlučiti za lijek koji je već izdan na recept, nego još samo za jednu ljekarnu.

Drugo prethodno pitanje

- 29 U slučaju da je predmetno oglašavanje kupnje lijekova koji se izdaju na liječnički recept iz ukupnog asortimana proizvoda ljekarne obuhvaćeno područjem primjene odredbi o oglašavanju sadržanih u Direktivi 2001/83, postavlja se drugo prethodno pitanje.
- 30 Tim pitanjem sud koji je uputio zahtjev nastoji doznati je li u skladu s odredbama glave VIII., a osobito člankom 87. stavkom 3. Direktive 2001/83, tumačenje nacionalne odredbe (u ovom slučaju: članka 7. stavka 1. drugog dijela prve

rečenice prvog dijela točke 2. podtočke (a) HWG-a) na način da se njome ljekarni koja prodaje na daljinu sa sjedištem u drugoj državi članici zabranjuje da ukupan asortiman lijekova koji se izdaju na liječnički recept oglašava s reklamnim darovima u obliku poklon-bonova u određenom novčanom iznosu ili određenom postotku popusta za sljedeću kupnju drugih proizvoda.

Usklađenost s Direktivom 2001/83

- 31 Sud koji je uputio zahtjev smatra da je takvo tumačenje u skladu s navedenim odredbama Direktive.
- 32 Sud je odlučio da članak 87. stavak 3. i članak 90. Direktive 2001/83 treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalna odredba kojom se zabranjuje uključivanje, u oglašavanje prema stanovništvu lijekova koji se ne izdaju na liječnički recept i za čije se troškove ne može ostvariti naknada, informacija koje potiču na kupnju lijekova, opravdavajući potrebu za takvom kupnjom njihovom cijenom, oglašavanjem posebnog sniženja cijena ili navođenjem da se lijek prodaje u paketu s drugim lijekovima – uključujući i po sniženoj cijeni – ili drugim proizvodima (presuda Suda od 22. prosinca 2022., EUROAPTIEKA, C-530/20, EU:C:2022:1014, t. 73.).
- 33 Naveo je da, s obzirom na to da sprečavaju objavljivanje promidžbenih elemenata koji potiču na neracionalnu i pretjeranu uporabu lijekova koji se ne izdaju na liječnički recept i za čije se troškove ne može ostvariti naknada, zabrane poput onih predviđenih odredbom o kojoj je riječ u glavnom postupku odgovaraju ključnom cilju zaštite zdravlja ljudi (presuda Suda od 22. prosinca 2022., EUROAPTIEKA, C-530/20, EU:C:2022:1014, t. 69.).
- 34 U tom pogledu Sud je podsjetio na to da se ta zabrana ne odnosi na objavljivanje isključivo informativnih naznaka, bez ikakve namjere oglašavanja, o takvim lijekovima, nego na objavljivanje sadržaja kojima se potiče kupnja tih lijekova, bilo upućivanjem na njihovu cijenu, posebno sniženje cijena ili na prodaju u paketu s drugim lijekovima – uključujući i po sniženoj cijeni – ili drugim proizvodima (presuda Suda od 22. prosinca 2022., EUROAPTIEKA, C-530/20, EU:C:2022:1014, t. 70.).
- 35 Ta bi razmatranja trebala tim više vrijediti za oglašavanje prema stanovništvu lijekova koji se izdaju na liječnički recept i načelno također za oglašavanje prema stanovništvu koje provodi ljekarna koja prodaje na daljinu sa sjedištem u drugoj državi članici.

Usklađenost s člankom 34. UFEU-a u pogledu slobodnog kretanja robe

- 36 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se tumačenjem opisanim u prethodnom pitanju ne povređuje ni slobodno kretanje robe u skladu s člankom 34. UFEU-a.

- 37 Nacionalne odredbe koje ograničavaju ili zabranjuju određene načine prodaje ne ograničavaju izravno ili neizravno, stvarno ili potencijalno, trgovinu među državama članicama, pod pretpostavkom da se te odredbe primjenjuju na sve relevantne trgovce koji obavljaju djelatnost na nacionalnom području i pod pretpostavkom da na isti način utječu, pravno ili činjenično, na stavljanje u promet domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica. Primjena takvih pravila na prodaju proizvoda iz neke druge države članice koji ispunjavaju zahtjeve što ih je odredila ta država nije takve naravi da bi im onemogućila pristup tržištu ili da bi taj pristup ometala išta više nego što ometa pristup domaćim proizvodima. Sud je odredbe kojima se, među ostalim, ograničavaju mogućnosti poduzetnika u pogledu oglašavanja smatrao „odredbama kojima se uređuju načini prodaje” (presuda Suda od 15. srpnja 2021., DocMorris, C-190/20, EU:C:2021:609, t. 35. i 36. te navedena sudska praksa).
- 38 Nacionalna odredba opisana u prethodnom pitanju odredba je koja se bez razlike primjenjuje na sve ljekarne koje prodaju lijekove u Njemačkoj, bez obzira na to imaju li sjedište u tuzemstvu ili u drugoj državi članici, tako da na isti način utječu, pravno ili činjenično, na stavljanje u promet domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica.
- 39 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se ta ocjena ne protivi presudi Suda od 19. listopada 2016. (Deutsche Parkinson Vereinigung, C-148/15, EU:C:2016:776).
- 40 Sud je u presudi u predmetu DocMorris donesenoj povodom zahtjeva za prethodnu odluku suda koji je uputio zahtjev naveo da zabrana oglašavanja nagradne igre o kojoj je bila riječ u tom slučaju i koja se također temelji na članku 7. stavku 1. prvoj rečenici HWG-a nije „potpuna zabrana konkurencije cijenama”, za razliku od zabrane o kojoj je bila riječ u postupku u kojem je donesena presuda Deutsche Parkinson Vereinigung. Zabrana igara kojima je cilj promidžba prodaje lijekova ima znatno blaže posljedice za ljekarne koje prodaju na daljinu nego potpuna zabrana konkurencije cijenama (presuda Suda od 15. srpnja 2021., DocMorris, C-190/20, EU:C:2021:609, t. 44.).
- 41 Zabranu oglašavanja s poklon-bonovima u određenom novčanom iznosu ili određenom postotku popusta za sljedeću kupnju drugih proizvoda o kojoj je riječ u ovom slučaju također ne bi trebalo smatrati potpunom zabranom konkurencije cijenama. To bi se trebalo odnositi samo na zabranu oglašavanja sa sniženjem cijena s izravnim učinkom.

Treće prethodno pitanje

- 42 Trećim prethodnim pitanjem sud koji je uputio zahtjev nastoji pojasniti je li u skladu s odredbama glave VIII., a osobito člankom 87. stavkom 3. Direktive 2001/83, tumačenje nacionalne odredbe (u ovom slučaju: članka 7. stavka 1. drugog dijela prve rečenice prvog dijela točke 2. podtočke (a) HWG-a) na način da se njome ljekarni koja prodaje na daljinu sa sjedištem u drugoj državi članici

dopušta da ukupan asortiman lijekova koji se izdaju na liječnički recept oglašava s reklamnim darovima u obliku sniženja cijena i plaćanja s izravnim učinkom.

- 43 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se ne može smatrati da je zabrana oglašavanja s novčanim pogodnostima za lijekove koji se izdaju na liječnički recept opravdana već u skladu s člankom 88. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2001/83 kojim se, u skladu s uvodnom izjavom 44. te direktive, državama članicama, nalaže da zabrane oglašavanje prema stanovništvu lijekova koji se izdaju na liječnički recept.
- 44 Čak i ako oglašavanje prema stanovništvu, kojim se, kao u slučaju oblika oglašavanja koji se osporavaju u ovom slučaju, općenito potiče prodaja lijekova koji se izdaju na liječnički recept odobravanjem novčanih pogodnosti, predstavlja oglašavanje lijekova prema stanovništvu u smislu članka 86. stavka 1. prve alineje Direktive 2001/83, sud koji je uputio zahtjev smatra da pritom nije riječ o općenito zabranjenom oglašavanju prema stanovništvu lijekova koji se izdaju na liječnički recept u smislu članka 88. stavka 1. točke (a) Direktive 2001/83.
- 45 Člankom 88. stavkom 1. Direktive 2001/83 treba u svrhu zaštite zdravlja spriječiti da se oglašavanjem prema stanovništvu stvori situacija u kojoj se pacijenti motiviraju da mole svoje liječnike da im propišu lijek koji se izdaje na liječnički recept. Suprotno tomu, svrha oglašavanja navođenjem cijena lijekova koji se izdaju na liječnički recept jest da se pacijent prilikom kupnje lijeka koji mu je već izdan na recept odluči za određenu ljekarnu. Oglašavanje navođenjem cijena prilikom prodaje lijekova koji se izdaju na liječnički recept sastavni je dio tržišnog natjecanja i nije obuhvaćeno člankom 88. stavkom 1. Direktive 2001/83.